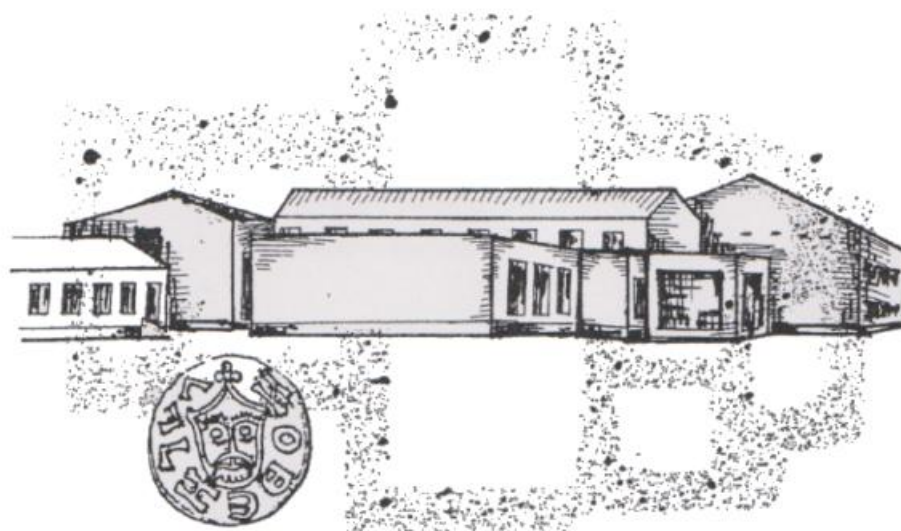

Základní škola ZŠ Libice nad Cidlinou

Školní 465, 289 07 Libice nad Cidlinou

ZÁVĚREČNÁ PRÁCE

Školní rok 2022/2023

Šimon Kulich

Základní škola Libice nad Cidlinou

Já a rybaření

Šimon Kulich

**Závěrečná práce
2022/2023**

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím se zveřejněním své práce na internetových stránkách školy.

V Libici nad Cidlinou dne 12. 5. 2023

Šimon Kulich

Vedoucí práce: Mgr. Manuela Schilková

Obsah

1	Úvod	5
2	Definice rybaření.....	6
3	Historie rybaření na našem území.....	7
4	Vybrané rybářské vybavení	8
4.1	Rybářské pruty	8
4.2	Rybářské navijáky.....	9
4.3	Cívka.....	9
4.4	Návnady	9
5	Nezákonné rybaření.....	10
6	Já a rybaření v České republice	11
7	Já a rybaření v zahraničí.....	12
8	Rozhovor s rybářem	13
9	Závěr	14
	Zdroje	15

1 Úvod

Ve své práci se budu zabývat rybařením v našem okolí, historií rybaření v ČR, různými typy rybaření a mými vlastními úlovky. Budu psát také o tom, jak dlouho rybařím a o mých zážitcích z rybaření. Téma jsem si vybral, protože ve svém volném čase rád chodím na ryby. Také mě k rybaření vedl nejen můj otec, ale i náš soused.

Obrázek 1: Já a můj úlovek

2 Definice rybaření

Rybaření je nejen zdroj obživy, ale také záliba a sport spočívající v tom, že se snažíme ulovit rybu na udici. Rybaření se někdy také označuje pojmem rybolov, ačkoliv tento termín může znamenat i průmyslový odchyt či výlov ryb z moří a rybníků. Účelem je přimět rybu, aby spolkla nástrahu, v níž je ukrytý háček. Ryba se zachytí za háček a můžeme ji vytáhnout z vody a naložit s ní podle vlastního uvážení.

Rybaření nespočívá jen v lovu na udici, ale i lovu do sítí, čehož hojně využívají rybolovné společnosti ze zemí jako například Norsko, Finsko, Dánsko, Čína a Japonsko. Velkými loděmi vyplouvají na širé moře. Obrovské sítě táhnou za lodí, po určité době síť vytáhnou, a pokud měli štěstí, úlovek je velký. U nás v České republice se tyto velké hony na ryby nekonají. Na místo toho provádíme výlovy rybníků.

Výlovy se provádí v chovných rybnících, frekvence výlovu není určená, to závisí na počtu vysazených mladých ryb na jaře. Základem úspěchu je vypuštění rybníku, ke každému připadá řeka, do které se voda vypouští. Po dosažení potřebné výšky hladiny se natáhne po obvodu rybníka síť a stahuje se k nejlépe přístupnému místu ze břehu. Nejdříve se táhne spodek sítě, který je na dně a hned za ním vršek sítě který je nad hladinou. Na závěr se nahromaděné ryby vyloví z vody pomocí podběráků do připravených kádí. Vylovené ryby se roztřídí na jednotlivé druhy, část jde na vykuchání a prodej do supermarketů, určitá část se rozdává lidem z rybářského spolku, kteří vypomáhali při výlovu.

Existují různé techniky rybaření, které se liší způsobem předložení nástrahy. Nejpoužívanější je plavaná, položená (feeder), přívlač, muškaření, mořský rybolov, trolling – vláčení za pohybující se lodí.

Obrázek 2: Pstruh

3 Historie rybaření na našem území

Na našem území byli lovci ryb prokazatelně již v období 40 000 až 10 000 let před naším letopočtem. Nejdříve používali jen zbraně bodné, tedy oštěpy a šípy, a to i na lov ryb. Později se naučili z kostí vyrábět háčky, a tak začalo první seriózní chytání ryb na nástrahu. Postupem, času, jak se lidstvo vyvíjelo, tak se lov stal i náplní jejich volného času. Nejprve si lidé zkušenosti předávali ústně po generace, později, když bylo vynalezeno písmo, bylo vše zapisováno do knih. A tak vznikly první zápisky o životě a chytání ryb.

Na českém území jsou první písemné zmínky o zakládání malých hrází na vodním toku, kde se zadržovala voda k uchování nalovených ryb z 11. a 12. stol. Nejstarší rybníky patřily ke klášterům (Kladruby, Zlatá koruna), kde se chovaly ryby, nejčastěji kapr. Ve 13. stol. patřily rybníky běžně k panství. Ve 14. stol. za vlády Karla IV. dochází k hojnému zakládání rybníků pro obživu obyvatelstva. K největšímu rozmachu rybníkářství a chovu ryb bylo v 15. a 16. stol. v jižních Čechách za vlády Rožmberků. Výstavbu rybníku zajišťovali mistři jako Josef Štěpánek Netolický, Jakub Krčín z Jelčan nebo Mikuláš Ruthard z Malešova, kteří vystavěli důmyslné rybníční soustavy, které propojovaly rybníky a přiváděly vodu z okolních řek. V 17. a 18. stol. došlo k útlumu rybaření a rybářství z důvodu válek, v 19. stol se podařilo rybníkářské tradice obnovit. V českém prostředí se sportovní rybolov začal rozvíjet až ve 20. století, kdy byly vymyšleny nové techniky lovu a objeveny nové lepší materiály, které zařídily pohodlnost při rybaření.

Obrázek 2: Pravěký rybolov

4 Vybrané rybářské vybavení

4.1 Rybářské pruty

Prut je nejdůležitější rybářskou výbavou. Dělí se do mnoha kategorií podle použití a cíleného úlovku a lovicí techniky.

Mezi nejrozšířenější pruty patří tzv. kaprové pruty. Ty slouží k lovu kaprovitých ryb (kapr obecný, cejn velký, karas obecný). U těchto prutů je rozdílný způsob jejich skládání, mezi klasické patří teleskopické pruty. Jsou dlouhé 3 až 4 metry. Jejich výhodou je menší transport a cenová dostupnost. Po ukončení lovu se prut jednoduše složí do sebe, kdy menší část se vsune do té větší, a nakonec je výsledná délka složeného prutu o 70% kratší. Mezi modernější způsoby patří rozkládací prut, ten se pouze rozloží na dva a více dílů a uloží do tašky.

Další typ prutů jsou feederové, slouží k lovu bílé ryby (plotice obecná, perlín ostrobřichý). Jsou typické pro svojí velice měkkou špičku, která je velmi ohebná. Prozradí, kdy ryba oždibuje nebo sežere nástrahu, což pomůže rybáři včas zaseknout. Často mají výrazně barevnou špičku, aby ohnutí prutu bylo viditelnější. Což rybáři ušetří peněženku, jelikož si nemusí kupovat další výbavu potřebnou k lovu.

Následující prut je také velmi známý a používaný mezi amatéry, jde o vláčecí prut. Používá se převážně k lovu dravých ryb (štika obecná, jelec tloušť, candát obecný). Rybář opakovaně nahazuje a přitahuje umělou návnadu, proto je vyroben z velmi lehkého materiálu například karbon a sklolaminát.

Dalším prutem na trhu je sumcový prut. Na sumcové pruty se převážně chytá sumec velký, sumeček americký, ale také ho můžeme využít na jiné úlovky. Prut se skládá většinou ze dvou částí, které se vsunou se do sebe. Prut je vyroben z tvrdého materiálu, aby se nezlomil, když se chytí velká a silná ryba. Pro lov sumců z lodi je vhodná délka od 1,60 m do 2,40 m. Při lovu ze břehu od 2,40 m do 3,30 m. Hmotnost zátěže se pohybuje okolo 200 g až 800 g.

Na trhu se také prodává muškařský prut. Tento typ prutu je velmi pružný na rozdíl od běžných prutů, liší se zejména svou konstrukcí a použitelností, která ovlivňuje hmotnost a ohyb prutu. Muškařský prut musí být velmi pevný, ale dostatečně ohebný, aby dodal potřebnou energii muškařské šňůře. Na prut se dá chytit jelec tloušť, losos obecný, losos atlaský a další druhy lososů. Délka prutu se uvádí ve stopách (ft), kdy 1ft odpovídá 30 cm, prut se prodává ve čtyřdílném provedení.

Ryby se dají chytat i v krutých zimách, proto je prut na dírky. Prut je vyroben ze sklolaminátu nebo karbonu, který vyniká svojí odolností vůči nízkým teplotám. Pruty mají délku okolo 50-

75 cm a váží jen několik gramů. Na dírkách lze ulovit například pstruh duhový, okoun, jeseter, candát.

4.2 Rybářské navijáky

Rybářské navijáky se stejně jako pruty rozdělují podle toho, jaký způsob lovu preferujete. Jedná se o nepostradatelnou součást výbavy, která může razantně ovlivnit způsob lovu. Rybářské navijáky rozdělujeme na ty s přední brzdou, zadní brzdou nebo volnoběžnou brzdou, navijáky s bojovou brzdou a muškařské navijáky. Každý rybář preferuje jiný typ navijáku podle techniky lovu, typu prutu, svých schopností a cíleného úlovku.

4.3 Cívka

Cívka slouží k namotávání vlasce a většině případů se podílí na vlastnostech celého navijáku. Cívka se rozděljuje podle: hloubky cívky, výšky cívky, použitého materiálu a podle rolničky. Hloubka cívky je velmi důležitou vlastností, jedná se o průměr nejtenčího místa cívky. V tom případě jde o to, kolik se vám na cívku v závislosti na tloušťce vlasce vejde materiálu. Na tenký vlasec okolo 0,12 mm, postačí mělká cívka, ale u silnějších vlasců je potřeba hlubší cívka. U výšky cívky je zde nepsané pravidlo v tom, že by cívka měla být co nejvyšší. Použitý materiál na cívku je buď z grafitu nebo kovu. Nejvíce namahatelná část celého navijáku je rolnička. Rolnička je místo, kterým prochází vlasec, proto by měla být velmi odolná.

4.4 Návnady

Návnady či nástrahy patří mezi povinnou rybářskou výbavu každého rybáře, bez ní rybu nelze chytit. Nástrahy a návnady jsou pak odlišné podle druhu lovené ryby, kterou chcete chytat. Ideální volbou pro lov kaprů budou v tomto případě boilies, pelety, případně kukuřice. Pro lov na přívlač, jsou vhodné umělé nástrahy, ať už to jsou třpytky, wobleři nebo gumové nástrahy. Při lovu na mušku se dají pořídit základní sady již navázaných mušek anebo si navázat vlastní.

5 Nezákonné rybaření

Pytláctví je nelegální lov. Může jít o trestný čin nebo přestupek při neoprávněném provozování rybářství za účelem zisku. Nezákonnost tohoto činu může být způsobena tím, že není doba lovu pro danou rybu, rybář nevlastní platnou licenci, ryba je na nehunební půdě, právo lovit tuto rybu vlastní někdo jiný, byl použit nelegální způsob lovu či jsou dané ryby chráněny zákonem.

Mezi nelegální způsoby patří lov pomocí kuše, luku, dynamitu, unášených sítí a elektrického proudu. Za trestný čin pytláctví může být pachatel potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci či jiné majetkové hodnoty. Za přestupek pytláctví může být podle přestupkového zákona uložena pokuta do 8.000 Kč a zákaz činnosti.

Obrázek 3: Úlovky pytláků

6 Já a rybaření v České republice

S rybařením jsem začal už od útlého věku. Když mi bylo přibližně 8 let, tak mě moc nebavilo sedět a čekat na záběr, proto jsem chodil vláčet. Vlácení znamená nahodit umělou návnadu a přitahovat jí zpátky. Táta mi vždy říkal, ať si dávám pozor na porybného, aby mě nechytl, protože vlácení je legální až od 15 let. Moje první úlovky byly většinou okouni nebo kapři, nic jiného se mi nepodařilo chytit. Jednoho dne jsem se rozhodl zajít na ryby, jelikož jsem dostal nový prut a chtěl jsem ho vyzkoušet. Když jsem vyrazil, začalo pršet. Nebylo to nic hrozného, a tak jsem pokračoval v cestě. Asi po 1 hodině chytání jsem konečně měl záběr a začal jsem rybu lovit. Když jsem ji vytahoval, nebylo to nic malého a zjistil jsem, že je to štika. Měl jsem obrovskou radost, jelikož asi před 2 týdny chytil táta také štika a trochu jsem mu ji záviděl. Rychle jsem s ní běžel domů. Když jsem dorazil domů, nevěděl jsem, co s ní mám dělat, nejprve jsem to oznámil rodičům. Ptali se mě, jestli si náhodou nedělám jenom legraci, když ale uviděli vezírek a v něm rybu, koukali s vykulenýma očima a gratulovali mi. Štika byla dlouhá asi 64 cm a vážila kolem 2 kg. Do té doby to byl můj největší úlovek.

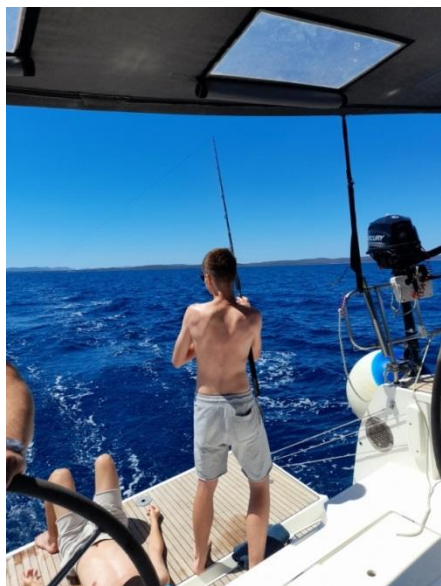
Jako malý jsem chodil na rybářský kroužek, chodil jsem tam asi 2 roky a potom se kroužek rozpadl. Na kroužku jsem se naučil mnoho věcí, navazovat háček, rozeznávat různé druhy ryb a další užitečné věci. Kroužek jsme vždy měli jednou za měsíc a skoro pokaždé jsme se scházeli u jezera a šli jsme chytat.

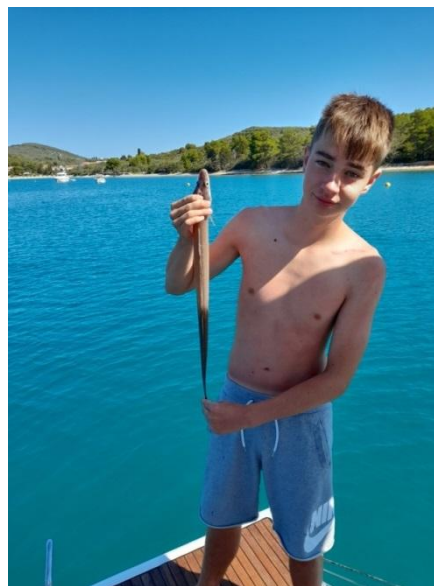
Obrázek 5: Můj největší okoun   Obrázek 6: Můj úlovek štika

7 Já a rybaření v zahraničí

Přibližně od 8 let jsem s rodinou jezdil do zahraničí na dovolenou, konkrétně do Chorvatska na plachetnici. Vždy jsme jezdili na týden. Po celou dobu našeho pobytu se vždy snažím něco chytit. Pár úlovků už mám, i když nejsou obrovské. Když jsem byl starší, zkusil jsem i lov harpunou, což znamená, že se musíte potopit pod vodu s potápěčskými brýlemi. Harpunu máme s sebou skoro každý rok. Ne kvůli rybám, ale kvůli chobotnicím. Když jsem to poprvé zkusil, moc mi to nešlo, byl jsem moc pomalý a ani jsem moc dlouho nevydržel pod vodou. Po několika dnech jsem ale už věděl, jak na to. Podařilo se mi ulovit pár ryb, nebyly moc velké, ale jako nástražní rybičky se hodily. Mé úlovky, co se týká lovu na prut, také nejsou moc velké, ale mám jich rozhodně více než na harpunu. Několikrát jsem chytl mořského úhoře. Můj největší úlovek, co se týče mořských ryb, je právě uhoř o délce asi 55 cm. Také se mi podařilo chytit i jiné ryby, například mořského okouna. Byl krásně zbarvený do pruhované barvy, barvy se střídaly mezi bílou a tmavě hnědou a v půlce těla měl modrou skvrnu ve tvaru kruhu. Celý týden v Chorvatsku zkoušíme vláčet za lodí, ale ještě se nám nikdy nic nepodařilo chytit. Jednou v jedné zátocce jsem jen tak zkusil nahodit boblera (umělou návnadu), abych zjistil, jak vypadá ve vodě. Když jsem asi po druhé nahodil, ode dna vyplula velká ryba a zaútočila na návnadu. Nestihl jsem zareagovat, a proto mi utekla.

Obrázek 7: Vláčení za lodí

Obrázek 8: Chycený úhoř

8 Rozhovor s rybářem

V následující kapitole se budu věnovat rozhovoru s rybářem. S rybářem jsem se setkal osobně v rámci individuálního rozhovoru. Dopředu jsem si připravil šest otevřených otázek. Odpovědi rybáře jsem si zapisoval zkráceně do mobilního telefonu. Odpovědi, které vidíte níže, tedy nejsou doslovné.

1) Jak jste se dostal k rybaření?

Táta mě brával s sebou na ryby, když jsem byl malý. Chytil jsem tedy pravidelně s svým tátou.

2) Co jste pro to všechno musel udělat?

Musel jsem být hodný, aby mě táta vzal sebou k vodě. Být střídmý a také pro rybolov muselo být vhodné počasí. A také jsem musel splnit veškeré rybářské zkoušky.

3) Jak často chodíte rybařit?

Dost, jsem totiž už v důchodu. Takže teď už budu chodit „imrvére furt“, což znamená třeba ob den.

4) Jaké je vaše běžné vybavení, co si s sebou vždy berete?

Pean (kleštičky), podběrák, udice, rybářské vybavení, háčky, atd.

5) Jaký byl váš největší úlovek, na který jste byl pyšný?

Sumec 137 – 127 cm, štika 92 cm. Štiku se mi podařilo ulovit na podzim roku 2022.

6) Stala se vám někdy vtipná nebo nebezpečná příhoda?

Jednou v květnu, když bylo teplo, jsem vyrazil na sumce. Hodil jsem do vody bělici s kačenkou, ale na špičce kačenky mi drží imitaci kolíček, jenomže ten kolíček se mi rozpadnul a bělice mi zaplula pod kámen a nešla mi vytáhnout. Když jsem si toho všimnul tak jsem musel vlézt do vody. Vlezl jsem tam, při prvním kroku voda byla po pás, po dalším kroku voda byla po prsa, a po dalším kroku jsem tam už plaval. Takže jsem se musel potopit pro tu bělici, abych ji mohl vytáhnout.

9 Závěr

Závěrečnou práci jsem rozdělil na teoretickou a praktickou část. V teoretické části popisuji definici rybaření, stručnou historii a potřebné vybavení rybáře. Praktickou část jsem věnoval mému příběhu o rybaření, mých úlovcích a rozhovoru s rybářem.

Rybařím rád, protože rád trávím svůj volný čas u vody. Je to hezké prostředí, kde mám čas v klidu přemýšlet, a cítím se tam sám sebou. Pokaždé, když mi začíná brát, tak cítím vnitřní napětí, protože nevím, jakou rybu vytáhnu. Chtěl bych se rybaření do budoucna víc věnovat a ulovit větší úlovky nejen u nás, ale i v jiných zemích. Ryby jenom chytám, ale nejím je, mám to jako svůj volnočasový koníček.

Na závěr bych chtěl poděkovat paní učitelce Mgr. Manuele Schilkové, která mi pomohla s mojí závěrečnou prací.

Zdroje

<https://www.rybarskyrozcestnik.cz/historie-rybarstvi/>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Ryba%C5%99en%C3%AD>

<https://www.tropicfishing.cz/prehledny-pruvodce-zakladni-rybarskou-vybavou/>

<https://www.rybarskyrozcestnik.cz/historie-rybarstvi/>

<https://www.chytopust.cz/Magazin/Zabava-a-inspirace/Historie-rybolovu>

<https://www.trebonsko.cz/rybnikarstvi-historie>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Rybníkářství>

<https://www.tropicfishing.cz/prehledny-pruvodce-zakladni-rybarskou-vybavou/>